

BÖLÜM 9

OROFARENKS TÜMÖRLERİ

Mert Burak KOCİ¹
Gözde ORHAN KUBAT²

GİRİŞ

Orofarenks; oral kavitenin posteriorunda yer alan, nazofarenks ve hipofarenksin arasında mukoz, kas, bağ doku ve lenfoid yapıları içeren bölgeye verilen isimdir (1).

Anatomik olarak orofarenks dört temel bölgeye ayrılmaktadır: Dil kökü, tonsil loju ve tonsiller plikalar, yumuşak damak ve posterior farengeal duvar.

Orofarenks proksimalde sert damağın posterior kısmı olan yumuşak damak ile, distalde vallekula ve hyoid kemik ile sınırlandırılmaktadır. Muskuler farengeal duvar posterior/posterolateral sınırı, sirkumvallat papilla ve palatoglossal kas anterior sınırı işaretlemektedir. Orofarenksin lateral duvarı tonsil ve tonsil plikalrı tarafından oluşmaktadır. Orofarenksi çevreleyen klinik olarak önemli iki potansiyel boşluk vardır; posteriorde retrofarengeal boşluk ve lateralde parafaringeal boşluk. Parafaringeal boşluk pterygoid kasları, trigeminal sinirin dallarını ve internal maksiller damar sistemini içermektedir (2).

Potansiyel boşlukların hastalığın yayılımı üzerinde önemli etkileri vardır. Retrofarengeal boşluğa yayılımın, kontralateral boyun metastazı olasılığını arttırdığı gösterilmiştir (3).

Oral kavite ve orofarenkste yerleşen tümörlerin histopatolojik özellikleri farklılık göstermektedir. Primer orofarengeal tümörlerin büyük çoğunluğu skuamöz hücreli karsinomlardır (SHK). Bununla birlikte minör tükruk bezi tümörleri (adenomlar/adenokarsinomlar), primer lenfoid tümörler, indiferensiye tümörler, sarkomlar ve mikst hücreli neoplazmalar da daha az sıklıkla görülebilmektedir (2, 4).

¹ Arş. Gör., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD., mertburakkoci@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-9385-2488

² Doç. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Tıp Fakültesi KBB AD., gozde.orhan@alanya.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3119-0009

Mandibulektomi ile beraber kompozit rezeksiyon: Orofarenks tümörlerinde sık başvurulan yöntemlerden birisidir. Trakeotomi eşliğinde parsiyel mandibulektomi ve primer tümörün en blok çıkarılması işlemi olarak tanımlanmıştır (6). Tonsil, dil kökü ve farenksin arka duvar kanserinde kullanılmaktadır.

Rekonstrüksiyon yöntemleri: Orofarenks çok fonksiyonlu bir bölge olarak görev yapmaktadır. Komşu yapılarıyla yakın ilişki halindedir. Cerrahi girişimler sonrası bu ilişki ve fonksiyonların bozulmaması ve komplikasyonların önlenmesi için birçok rekonstrüksiyon yöntemi kullanılmaktadır. Bunlar kısaca: Primer kapatma, cilt flepleri, Pediküllü (saplı) bölgesel flepler, mikrovasküler anastomozlu serbest doku transferleri olarak özetlenebilir.

KAYNAKLAR

1. Hoşal Ş. Oral Kavite ve Orofarenks Neoplazmları. *Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi*.1:601-618.
2. Osborne RF, Brown JJ. Carcinoma of the oral pharynx: an analysis of subsite treatment heterogeneity. *Surgical Oncology Clinics*. 2004;13(1):71-80.
3. Lin DT, Cohen SM, Coppit GL et al. Squamous cell carcinoma of the oropharynx and hypopharynx. *Otolaryngologic Clinics of North America*. 2005;38(1):59-74.
4. Beil CM, Keberle M. Oral and oropharyngeal tumors. *European Journal of Radiology*. 2008/06/01;66(3):448-459.
5. Gökcan MK. Orofarenks Hastalıkları. Önerci M. (Ed.) *Kulak Burun Boğaz Baş Boyun Cerrahisi*(2nd ed.) içinde. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri; 2021:5.cilt p. 384-392.
6. Gerçeker M, Değerlendirme O. *Kulak burun boğaz hastalıkları ve baş boyun cerrahisi*. Akademisyen Tıp Kitapevi. 2014:657-658.
7. Kahn HA. The Dorn study of smoking and mortality among US veterans: report on eight and one-half years of observation. Epidemiologic approaches to the study of cancer and other chronic diseases *National Cancer Institute monograph*. 1966;19:1-25.
8. Winn DM, Blot WJ, Shy CM et al. Snuff dipping and oral cancer among women in the southern United States. *New England Journal of Medicine*. 1981;304(13):745-749.
9. Chen AY, Myers JN. Cancer of the oral cavity. *Current problems in surgery*. 2000;37(10):633-731.
10. Kissin B, Kaley MM, Su WH et al. Head and neck cancer in alcoholics: The relationship to drinking, smoking, and dietary patterns. *JAMA*. 1973;224(8):1174-5.
11. Rothman K, Keller A. The effect of joint exposure to alcohol and tobacco on risk of cancer of the mouth and pharynx. *Journal of chronic diseases*. 1972;25(12):711-716.
12. Land CE, Saku T, Hayashi Y et al. Incidence of salivary gland tumors among atomic bomb survivors, 1950-1987. *Evaluation of radiation-related risk. Radiation research*. 1996;146(1):28-36.
13. Büyükkatalay Ç. Orofarenks Kanseri. Koç C. (Ed.) *Kulak burun boğaz hastalıkları ve baş-boyun cerrahisi* (3rd ed.) içinde. Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri; 2019. p.943-962.
14. Munck K, Goldberg AN. HIV and head and neck cancer. *Current Opinion in Otolaryngology & Head and Neck Surgery*. 2002;10(2):85-90.
15. Gridley G, McLaughlin JK, Block G et al. Vitamin supplement use and reduced risk of oral and pharyngeal cancer. *American journal of epidemiology*. 1992;135(10):1083-1092.
16. Gillison ML. Current topics in the epidemiology of oral cavity and oropharyngeal cancers. *Head & Neck: Journal for the Sciences and Specialties of the Head and Neck*. 2007;29(8):779-792.

BAŞ BOYUN KANSERLERİ

17. Brandsma JL, Abramson AL. Association of papillomavirus with cancers of the head and neck. *Archives of Otolaryngology-Head & Neck Surgery*. 1989;115(5):621-625.
18. Control CfD, Prevention. Cancers associated with human papillomavirus. *United States-2011-2015 USCS data brief*. 2018 (4).
19. Chaturvedi AK, Engels EA, Pfeiffer RM et al. Human papillomavirus and rising oropharyngeal cancer incidence in the United States. *Journal of clinical oncology*. 2011;29(32):4294.
20. Cohan DM, Popat S, Kaplan SE et al. Oropharyngeal cancer: current understanding and management. *Current Opinion in Otolaryngology & Head and Neck Surgery*. 2009;17(2):88-94. PubMed PMID: 00020840-200904000-00005.
21. Foulkes WD, Brunet JS, Kowalski LP et al. Family history of cancer is a risk factor for squamous cell carcinoma of the head and neck in Brazil: a case-control study. *International Journal of Cancer*. 1995;63(6):769-773.
22. Huber MA, Tantiwongkosi B. Oral and oropharyngeal cancer. *Medical Clinics*. 2014;98(6):1299-1321.
23. Okuyucu Ş, Gülmez M, Özler G et al. Bukkal bölgeden kaynaklanan pleomorfik adenom: olgu sunumu. *Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2014;16(3):44-48.
24. Ellis MA, Graboyes EM, Day TA et al. Prognostic factors and occult nodal disease in mucoepidermoid carcinoma of the oral cavity and oropharynx: An analysis of the National Cancer Database. *Oral Oncology*. 2017 2017/09/01;72:174-178.
25. Boring CC, Squires TS, Tong T et al. Cancer statistics, 1994. *CA: a cancer journal for clinicians*. 1994;44(1):7-26.
26. Gluckman JL, Black RJ, Crissman JD. Cancer of the oropharynx. *Otolaryngologic Clinics of North America*. 1985;18(3):451-459.
27. Close LG, Merkel M, Vuitch MF et al. Computed tomographic evaluation of regional lymph node involvement in cancer of the oral cavity and oropharynx. *Head & neck*. 1989;11(4):309-317.
28. Lufkin R, Wortham D, Dietrich R et al. Tongue and oropharynx: findings on MR imaging. *Radio-logy*. 1986;161(1):69-75.
29. Amin MB, Edge SB, Greene FL et al. *AJCC Cancer Staging Manual: Springer International Publishing*; 2018.
30. Brierley JD, Gospodarowicz MK, Wittekind C. *TNM classification of malignant tumours: John Wiley & Sons*; 2017.
31. Brian OS, Lydiatt WM, Haughey BH et al. HPV-mediated (p16+) oropharyngeal cancer. *AJCC cancer staging manual*. 2016:113-121.
32. Lydiatt W, Ridge J, Patel S et al. Oropharynx (p16-) and hypopharynx. *AJCC cancer staging manual*, Amin M, Editor. 2017:123.
33. NCCN practice Guidelines In Oncology version 2.2018. June 20,2018.